

Vrijstelling OV wegens bestemming tot weldadigheid en afwezigheid winstoogmerk

Auteur(s): Stefaan Van Crombrugge

Editie: 1400 p. 11

Publicatiedatum: 01 oktober 2014

Rechtbank/Hof: Gent

Datum van uitspraak: 26 november 2013

Wetboek: W.I.B. 92

Artikel: 253

Vrijstelling OV wegens bestemming tot weldadigheid en afwezigheid winstoogmerk

Vrijgesteld zijn de inkomsten van onroerende goederen of delen van onroerende goederen gelegen in een lidstaat van de EER, die een belastingplichtige of een bewoner *zonder winstoogmerken* heeft bestemd voor het openbaar uitoefenen van een eredienst of van de vrijzinnige morele dienstverlening, voor onderwijs, voor het vestigen van hospitalen, klinieken, dispensaria, rusthuizen, vakantiehuisen voor kinderen of gepensioneerden, of van andere soortgelijke weldadigheidsinstellingen (art. 12, § 1 WIB 1992). Die vrijstelling geldt ook voor de onroerende voorheffing (art. 253, al. 1, 1° WIB 1992).

De vraag wat de voorwaarde inzake de afwezigheid van winstoogmerk precies inhoudt, kwam onlangs ter sprake voor zowel het hof te Gent als het hof te Antwerpen.

Gent

Aan de voorwaarde van afwezigheid van winstoogmerk in hoofde van de belastingplichtige is volgens het hof te Gent voldaan zelfs wanneer de belastingplichtige een voordeel uit zijn onroerende goederen behaalt, indien hij het bewijs levert dat dit voordeel werkelijk en uitsluitend gebruikt wordt voor de instandhouding en de uitbreiding van het weldadigheidswerk en wanneer dit voordeel geen verdoken winst uitmaakt.

De eigenaar van het onroerend goed mag zich bovendien, zonder zijn recht op vrijstelling te verliezen, door de gebruiker van het goed laten vergoeden voor de onderhoudskosten die normaal ten laste van de eigenaar vallen en die door hem worden betaald, evenals voor de huurherstellingen, indien hij die herstellingen en kosten betaalt in de plaats van de gebruiker.

De vereiste van gebrek aan winstbejag doelt bovendien uitsluitend op het bijzondere gebruik van het onroerend goed en niet op de hoedanigheid of het juridisch statuut van de belastingplichtige. Een VZW wordt dus niet automatisch beschouwd als een belastingplichtige die geen winst nastreeft. En omgekeerd, een handelsvennootschap kan aanspraak maken op de vrijstelling wanneer wordt bewezen dat het onroerend goed wordt gebruikt zonder winstoogmerk.

De afwezigheid van winstoogmerk moet steeds worden beoordeeld in hoofde van hem die het goed aanwendt of bestemt. Dit kan hetzij de belastingplichtige, hetzij de bewoner zijn, maar beide voorwaarden - de bestemming tot het specifieke doel en de afwezigheid van winstoogmerk -, moeten in hoofde van dezelfde persoon verenigd zijn (zie ook [Fisc., nr. 1389, p. 3](#)).

Het feit dat de exploitatie van een rustoord door een VZW veel geld opbrengt (ligdagprijzen, haarverzorging, pedicure, restaurant, enz.), betekent nog niet dat de exploitant met winstoogmerk optreedt : het is toegelaten gelden te genereren en ze te reserveren op voorwaarde dat die gelden terug geïnvesteerd worden in de exploitatie en dus ten goede komen aan het weldadig doel. Hetzelfde geldt voor financiële opbrengsten van participaties. Er blijkt ook niet dat winst wordt afgeroomd door gelden door te sluizen naar de verhuurder van het onroerend goed of naar de zaakvoerders : de huurprijs is marktconform en er worden geen abnormale managementvergoedingen uitbetaald. Ook de terbeschikkingstelling van een auto aan de bestuurder-oprichter kan niet worden beschouwd als een onrechtstreekse winstuitkering : de auto kan voor de uitoefening van de taak van bestuurder nodig zijn. Het toestaan van een rekening-courant ten voordele van de bestuurders vormt ook geen

winstuitkering : tegenover de vordering in rekening-courant van de VZW staat immers de schuld in hoofde van de bestuurders. (SVC)

Gent 20 november 2013

Antwerpen

In het geval voor het hof te Antwerpen hamerde de Administratie in het bijzonder op de toegekende managementvergoedingen : zij meende dat er in hoofde van een VZW-rusthuis niet voldaan was aan de vereiste van afwezigheid van winstoogmerk, omdat zij "een belangrijk deel" van haar opbrengsten jaarlijks uitkeerde "onder de vorm van een managementvergoeding". Dat zou neerkomen op "het toekennen van een vermogensvoordeel". Het hof ziet dat echter anders : dat een VZW zonder winstoogmerk werkt, belet niet dat zij "een vergoeding uitkeert aan degenen die in en voor de VZW werken". Een VZW kan dus "bestuurders/managers hebben die aanzienlijke prestaties leveren en die hiervoor een vergoeding ontvangen". Het betalen van deze vergoedingen "houdt geen bewijs in van het uitkeren van winst aan de bestuurder, ook al is hij [zoals in casu] oprichter van zowel de NV [die het pand in kwestie aan de VZW verhuurt] als de VZW".

Het hof merkt ook op dat de Administratie niet aantoont dat de betaalde managementvergoedingen niet in verhouding zouden zijn met de prestaties die de bestuurder voor de VZW levert. Het hof bestempelt de vergoedingen overigens als "gematigd" (voor de betrokken jaren ging het om vergoedingen tussen 22.000 en 26.000 EUR).

Het hof besluit dat er geen bewijs is van een winstoogmerk in hoofde van de VZW. (CB)

Antwerpen 4 februari 2014